

1 Mít jelent a végrehajtás a polgári és kereskedelmi ügyekben?

A (Ausztriában kötelező végrehajtásnak is nevezett) végrehajtás állami kényszer alkalmazása a végrehajtható követelések és igények érvényesítése érdekében.

A végrehajtásról szóló törvénykönyv a végrehajtás különböző típusairól rendelkezik:

Pénzkövetelések behajtására irányuló végrehajtás

Cselekmények elvégzésére vagy azoktól való tartózkodásra irányuló végrehajtás

Pénzkövetelések behajtására irányuló végrehajtás:

Pénzkövetelések behajtására irányuló végrehajtás esetén végrehajtás iránti kérelmében a hitelezőnek ki kell választania a lefoglalandó vagyontárgyakat (a végrehajtás módjának kiválasztása); többek között választhat az ingóságokon történő végrehajtás, követelés végrehajtása, különösen a munkabéren történő végrehajtás, valamint ingatlan árverés útján történő kényszerértékesítése között.

Cselekmények elvégzésére vagy azoktól való tartózkodásra irányuló végrehajtás:

Valamely cselekmény elvégzésére vagy attól való tartózkodásra irányuló végrehajtás esetén a hitelezőnek a végrehajtásról szóló törvénykönyvben a követelés végrehajtásával kapcsolatban meghatározott végrehajtási módot kell kérnie.

Valamely cselekménytől való tartózkodásra irányuló végrehajtás esetén a végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtás engedélyezésékor kérelemre pénzbírságot szab ki. A végrehajtást elrendelő bíróság kérelemre minden egyes további jogsértés miatt további pénzbírságot vagy összesen egy évig terjedő szabadságvesztést szab ki.

Harmadik személy által elvégezhető cselekmény végrehajtása érdekében a végrehajtást kérő hitelezőt a bíróság kérelmére feljogosíthatja a cselekmény adós költségére történő elvégzésére.

Az olyan cselekmény iránti követelés végrehajtására, amelyet harmadik személy nem tud elvégezni, és amelynek elvégzése kizárólag a kötelezett akaratától függ, úgy kerül sor, hogy a bíróság – kérelemre – pénzbírságot vagy összesen hat hónapig terjedő szabadságvesztést szab ki a kötelezettel szemben a cselekmény elvégzése érdekében.

2 Mely hatóság vagy hatóságok hatáskörébe tartozik a végrehajtás?

A végrehajtást főszabály szerint a hatáskörrel rendelkező kerületi bíróság (Bezirksgericht) engedélyezi.

Illetékes bíróság:

Ingóságokon történő végrehajtás és követelések végrehajtása:

Követelések végrehajtása esetén az általános joghatósággal rendelkező (az adós lakóhelye szerinti) bíróság illetékes; ingóságokon történő végrehajtás esetén az illetékesség attól függ, hogy hol található az ingóság a végrehajtás megindításakor.

Ingatlan árverés útján történő kényszerértékesítése:

Az (ingatlannyilvántartásba bejegyzett) ingatlanokon történő végrehajtásra az ingatlannyilvántartást vezető bíróság (Grundbuchgericht) illetékes.

A végrehajtás engedélyezésével az eljárás hivatalból kerül lefolytatásra. A végrehajtási eljárást a bíróság (ingatlanok kényszerértékesítése) vagy a bírósági titkár (ingóságokon történő végrehajtás vagy követelések végrehajtása) folytatja le. A bírósági titkár az igazságügyi személyzet speciálisan képzett tagja.

A végrehajtási cselekményeket a bírósági végrehajtók végzik, akik Ausztriában igazságügyi alkalmazottak, és önálló vállalkozóként vagy a végrehajtást kérő hitelező képviselőjeként vagy teljesítési segédeként járnak el. Nagyrészt önállóan járnak el a végrehajtási eljárás sikeres befejezéséig vagy annak meghiúsulásáig.

A hitelezőt csak akkor hívják fel, hogy nyújtson be kérelmet, ha a bíróság vagy a bírósági végrehajtó enélkül nem tudja folytatni az eljárást, vagy ha az eljárás során költségek merülnek fel. A hitelező azonban már a kérelemben további információkat adhat meg, például munkabéren történő végrehajtás esetén lemondhat a munkáltató munkabér fennállására és összegére vonatkozó nyilatkozatától, ingóságokon történő végrehajtás esetén pedig lemondhat a lakás kényszerrel történő, lakatosköltségekkel járó kinyitásától, amennyiben az adós nem található.

3 Milyen feltételekkel bocsátható ki a végrehajtható jogcím vagy határozat?

3.1 Az eljárás

Pénzkövetelések behajtására irányuló végrehajtás:

A végrehajtási eljárás egy engedélyezési és egy végrehajtási szakaszra oszlik.

A végrehajtás engedélyezéséhez szükség van a hitelező kérelmére, amelyben kiválasztja a végrehajtás kívánt módját. Ha a hitelező egy vállalkozótól kívánja behajtani a követelést, akkor általában az ingóságokon történő végrehajtást és vagyonleltár benyújtását választja. Ebben az eljárásban a bírósági végrehajtó megpróbálja kikényszeríteni a követelés kifizetését, és ha ez nem sikerül, akkor elzálogosítja a talált tárgyakat. Ha ezek nem fedezik a behajtandó követelést, felhívja az adóst, hogy nyújtson be vagyonleltárt, amelyben az adós minden vagyontárgyát felsorolja.

Ha a hitelező egy fogyasztótól kívánja behajtani a követelést, akkor általában az ingóságokon történő végrehajtást, a munkabéren történő végrehajtást és vagyonleltár benyújtását választja. A hitelező a munkabéren történő végrehajtást attól függetlenül választhatja, hogy tudja-e, hogy az adóst foglalkoztatják, vagy hogy kitől kap fizetést. Ha ezekről az adatokról nincs tudomása, ismernie kell az adós születési idejét, a bíróság az osztrák társadalombiztosítási intézetek fő szövetségén keresztül meg tudja állapítani a kifizetőhelyet. Az első lépés az adós munkabérének lefoglalása és átutalása. Ha ez sikerül, ingóságokon történő végrehajtásra csak a hitelező kérelmére kerül sor. Ebben az eljárásban a bírósági végrehajtó megpróbálja kikényszeríteni a követelés kifizetését; ha ez nem sikerül, akkor lefoglalja a talált tárgyakat. Ha ezek nem fedezik a behajtandó követelést, felhívja az adóst, hogy nyújtson be vagyonleltárt, amelyben az adós minden vagyontárgyát felsorolja.

A végrehajtás iránti kérelemhez a hitelezőnek formanyomtatványt (1. e-formanyomtatvány) kell használnia, vagy formatált kérelmet kell benyújtania. A végrehajtás iránti kérelem benyújtásához nem szükséges ügyvédi képviselet.

3.2 A főbb feltételek

A végrehajtáshoz a végrehajtást kérő hitelezőnek egy végrehajtható okiratot tartalmazó végrehajtható határozattal kell rendelkeznie. Ezenkívül szükség van a végrehajtást elrendelő hatóság által a bírósági eljárásban történő végrehajthatóvá nyilvánításra is. A hitelezőnek az adós lakcímét is ismernie kell; elegendő csak a születési időt megadnia, ha munkabéren történő végrehajtást kér, de nem ismeri a kifizetőhelyet.

4 A végrehajtási intézkedések tárgya és jellege

4.1 Milyen típusú vagyontárgyakra vonatkozhat a végrehajtás?

Az adós a kötelezettségeiért a teljes vagyonával felel, amennyiben a vagyontárgyak nem mentesek a lefoglalás alól. A végrehajtási eljárás azonban csak azokra a vagyontárgyakra terjed ki, amelyeket a hitelező le kíván foglalni, és amelyeket ezért meghatároz a végrehajtás iránti kérelemben. Az ingóságokon történő végrehajtás során elegendő az adós felügyelete alatt álló összes tárgy lefoglalását kérni; a követelések végrehajtása során a hitelezőnek meg kell határoznia a harmadik személy adóst, míg a munkabéren történő végrehajtás esetében kivétel áll fenn. Előfordulhat, hogy a hitelező azt állítja, hogy nem ismeri a harmadik személy adóst. A bíróság az osztrák társadalombiztosítási intézetek fő szövetségétől szerzi meg ezt az adatot, ha a hitelező megadja az adós születési idejét.

A hitelező a következő végrehajtási eszközöket is alkalmazhatja: a munkabér-követelésektől eltérő követelések, az adós korlátozott felelősségű társaságban fennálló részesedése; az adós ingatlana esetében a végrehajtást kérő hitelező kérheti zálogjog kényszeralapítását, kötelező gondnokkijelölést és árverésen történő kényszerértékesítést.

Az adós végrehajtás alól mentes vagyontárgyai a végrehajtásra vonatkozó korlátozásokról szóló alcimben vannak felsorolva.

4.2 Milyen következménnyel járnak a végrehajtási intézkedések?

A végrehajtási intézkedések hatásai a végrehajtás eszközeitől függenek:

Ingóságokon történő végrehajtás:

A lefoglalt tárgyakon a bírósági végrehajtó zálogjogot alapít; ezek árverésre kerülnek.

Követelések végrehajtása, különösen munkabéren történő végrehajtás:

A követelésen zálogjogot alapítanak. Az adós nem rendelkezhet a követelése felett, különösen nem hajthatja be azt. A követelést a hitelezőnek adják át, amennyiben az nem lefoglalható.

Ingatlan árverés útján történő kényszerértékesítése:

Az ingatlanon zálogjogot alapítanak. Az árverési eljárás ingatlannyilvántartásba történő bejegyzésétől kezdve az adósnak az ingatlannal és tartozékaival kapcsolatos jogcselekményei – a gondos ügyintézés körébe tartozó cselekmények kivételével – érvénytelenek a hitelezőkkel és az ajánlattevővel szemben. Ha az adós értékesíti az ingatlant, az engedélyezett árverés az ingatlan vevőjével szemben folytatódik.

Büntetőjogi következményekkel jár, ha a kötelezett elrejtji vagyonának valamely részét, megszünteti, értékesíti vagy károsítja azt, vagy egy nem létező kötelezettségre hivatkozik, vagy azt elismeri, vagy egyéb módon ténylegesen vagy látszólagosan csökkenti vagyonát, és ezzel akadályozza vagy csökkenti a hitelező végrehajtás vagy folyamatban lévő végrehajtási eljárás útján történő kielégítését. Hasonlóképpen, a kötelezett büntetendő, ha megsemmisíti, károsítja, eltorzítja, használhatatlanná teszi, részben vagy egészben elvonja a végrehajtás alól a hivatalosan lefoglalt vagy birtokba vett tárgyat.

4.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

A végrehajtás mindaddig folytatódik, amíg az sikeresen le nem zárul, vagy azt meg nem szüntetik, például azért, mert az adós az adósságot a végrehajtási eljárás során a hitelezőnek megfizette. Kivételesen a végrehajtás korábban is megszüntethető, például amikor a hitelező munkabérré vezet végrehajtást, és az adós munkahelyet vált.

A végrehajtásról szóló törvénykönyv a végrehajtási eljárás elhalasztását is lehetővé teszi. Erre különösen akkor kerülhet sor, ha a végrehajtható jogcím érvénytelenségének megállapítása vagy semmissé nyilvánítása iránt keresetet indítanak, ha a végrehajtás megszüntetését kérik, ha a bíróság előtt ellentmondási keresetet indítanak (lásd a 4. pontot), ha a bíróság által hozott határozat végrehajtását megtámadják, ha panaszt nyújtanak be a végrehajtási intézkedéssel szemben, vagy a jogerős végrehajthatóvá nyilvánítás hatályon kívül helyezését vagy módosítását kérik.

5 Van-e lehetőség az ilyen intézkedést engedélyező határozat elleni fellebbezésre?

A végrehajtás engedélyezésével szemben fellebbezésnek van helye. A fellebbezést a fellebbviteli bírósághoz (tartományi felsőbíróság) kell címezni, de az elsőfokú bíróságnál (kerületi bíróság) kell benyújtani. A fellebbezést 14 napon belül kell benyújtani. Az ügyvédi képviselő általában szükséges. A fellebbezési eljárás kizárólag írásbeli eljárás, amelyben az új jogalapok előterjesztésének tilalma érvényesül.

Az a tény, hogy az adós időközben kifizette a behajtandó követelést, a végrehajtással szemben benyújtott ellentmondási kérelemmel vagy ellentmondási keresettel érvényesíthető (nem pedig a végrehajtás engedélyezésével szemben benyújtott fellebbezéssel). A keresetet a végrehajtást engedélyező bírósághoz kell benyújtani. A keresettel együtt a végrehajtás elhalasztása iránt is be lehet nyújtani kérelmet. Ha a követelést jogerősen végrehajtják, a végrehajtást hivatalból meg kell szüntetni.

Ha a végrehajtást egyszerűsített engedélyezési eljárásban engedélyezték, a végrehajtás engedélyezésére kizárólag a végrehajtást kérő fél által szolgáltatott adatok alapján került sor. Ebben az esetben az adós – fellebbezés útján – bizonyíthatja, hogy a végrehajtásra vonatkozó végrehajtható jogcím hiányzik, beleértve a végrehajthatóság jóváhagyását, vagy hogy a végrehajtható jogcím nem felel meg a végrehajtás iránti kérelemben szereplő információknak. A fellebbezést a végrehajtást első fokon engedélyező bírósághoz kell benyújtani. A fellebbezés benyújtását követően a bíróság megvizsgálja, hogy rendelkezésre áll-e a behajtandó követelésre vonatkozó végrehajtható jogcím. A kifogások tizennégy napon belül nyújthatók be.

6 Vonatkoznak-e a végrehajtásra korlátozások, például az adósok védelméhez kapcsolódó korlátok vagy határidők?

A végrehajtásra vonatkozó korlátozások

Általánosságban a korlátozás arra vonatkozik, hogy a végrehajtást nem lehet nagyobb mértékben végrehajtani, mint amely a végrehajtási engedélyben feltüntetett követelés teljesítéséhez szükséges.

A törvény előír bizonyos végrehajtási korlátozásokat egyes személyek vagy személyek társulásai javára:

állami ellenőrzés alatt álló tömegközlekedésre szolgáló létesítmény tulajdonával szemben olyan végrehajtási intézkedések, amelyek megzavarják a tömegközlekedés működtetését, csak a felügyeleti hatóság egyetértésével hozhatók;

a szövetségi hadseregben vagy a szövetségi rendőrségnél szolgálatot teljesítő személlyel szembeni végrehajtást megelőzően a végrehajtási engedélyről értesíteni kell a felettesét;

katonai épületek esetén a végrehajtás előtt értesíteni kell az épület parancsnokát és egyeztetni kell a mellé beosztott katonai személlyel;

a nemzetközi jog alapján Ausztriában mentességet élvező személyekkel, valamint e személyek vagyontárgyaival és helyiségeivel szembeni végrehajtást kizárólag a szövetségi igazságügyi minisztérium folytathat az európai ügyekért, integrációért és külügyekért felelős minisztérium egyetértésével;

önkormányzattal vagy köz-, illetve közhasznú intézménnyel szembeni végrehajtás pénzügyi követelések behajtása céljából csak olyan vagyontárgyak tekintetében engedélyezhető, amelyek a védendő közérdek sérelme nélkül használhatók a hitelező kielégítésére. Ha a végrehajtás szerződéses zálogjog érvényesítését szolgálja, ez a korlátozás nem alkalmazandó.

Továbbá az adós védelme érdekében bizonyos vagyontárgyak kötelezően mentesülnek a végrehajtás alól, például:

Ingóságokon történő végrehajtás:

a szerény életmódnak megfelelő tárgyak, amelyek személyes használatra szolgálnak, vagy amelyeket a háztartás céljára használnak;
a foglalkozásra és a szakmai gyakorlatra való felkészüléshez szükséges tárgyak, valamint az iskolai használatra szánt tanulási segédeszközök;
élelmiszerek és fűtőanyagok, amelyek az adós és a vele közös háztartásban élő családtagok szükségleteit négy héten át fedezik;

háziállatok;

családi képek, levelek és egyéb iratok, valamint az adós jegygyűjűje;

a fogyatékoság enyhítéséhez szükséges segédeszközök és az adós vagy a vele közös háztartásban élő családtagok gondozásához szükséges segédeszközök, valamint az orvosi kezelés keretében szükséges terápiás szerek és segédeszközök;

vallási tárgyak;

kézpénz a lefoglalás alól mentes összegig, a lefoglalást követő munkabérfizetési határidőig, amennyiben az adós jövedelme jogilag nem vagy csak korlátozott mértékben foglalható le.

A bírósági végrehajtó eltekinthet az alacsony értékű tárgyak lefoglalásától, ha nyilvánvaló, hogy a végrehajtás lefolytatásával vagy folytatásával nem szerezhető meg a végrehajtási költségeket meghaladó összeg.

Pénzkövetelések végrehajtása (munkabéren történő végrehajtás):

költségtérítés, amennyiben a költségek fedezik a szakmai tevékenység gyakorlása során felmerült többletköltségeket;

állami támogatás, amelyet a fogyatékosággal vagy a tartós ápolással járó többletköltségek fedezésére nyújtanak, például ápolási díj;

állami támogatás a bérleti díj fizetésére vagy egyéb lakhatási költségek fedezésére;

családi pótlék;

a gyermek születése alkalmával nyújtott bizonyos állami ellátások, különösen az átalányösszegű gyermekgondozási támogatás;

bizonyos típusú, az állami foglalkoztatási szolgálat által nyújtott támogatások;

költségtérítés a kötelező társadalombiztosításból.

Különösen a következő tárgyak nem foglalhatók le:

a társadalombiztosítási jogszabályok alapján nyújtott természetbeni ellátások;

a házassági közös vagyon és a házasság során szerzett megtakarítások megosztása iránti igény, amennyiben azt megállapodás vagy egyezség formájában nem ismerték el vagy bíróság előtt nem érvényesítették.

Korlátozott módon foglalható le az a jövedelem, nyugdíj és állami juttatás, amely az ideiglenes munkanélküliség vagy a munkaképesség-csökkenés ellensúlyozására szolgál. A nem lefoglalható összeg („a létminimum szintje”) a jövedelem összegétől és az adós tartási kötelezettségeinek számától függ. Az évente növelt, nem lefoglalható összegeket a szövetségi igazságügyi minisztérium honlapján található táblázatok tartalmazzák (

<http://www.justiz.gv.at/web2013/html/default/2c9484852308c2a60123ec387738064b.de.html>). A törvény figyelembe veszi az adós vagy a hitelező különleges szükségleteit egyedi esetekben oly módon, hogy – kérelemre – a nem lefoglalható juttatás összege bizonyos körülmények között növelhető vagy csökkenthető. Törvényes tartásdíj-követelés miatti végrehajtás esetén általában 25%-kal csökkentik a nem lefoglalható juttatás összegét.

Ezenkívül a bérbeadásról szóló törvény (MRG) az MRG hatálya alá tartozó lakásból való kilakoltatásra vonatkozó végrehajtható jogcím esetében az adós védelmét írja elő oly módon, hogy a kilakoltatást el kell halasztani, amennyiben annak következtében a bérlő hajléktalanná válik.

A végrehajtásra vonatkozó határidők

Különleges esetektől eltekintve (az osztrák polgári perrendtartás – ZPO – 575. cikke szerinti kilakoltatási végzés) nincsenek előírva határidők, amelyeken belül a végrehajtás iránti kérelmeket be kell nyújtani. Az adós azonban a végrehajtással szemben kifogást terjeszthet elő a már bekövetkezett elévülésre hivatkozva. Az elévülési idő általában a végrehajtható jogcím jogerőre emelkedésétől számított 30 év olyan követelések esetében, amelyek jogerős végrehajtható jogcímmel rendelkeznek („jogerős ítéletben megállapított követelések”) („Judikatsschulden”). Ha a végrehajtható jogcím a közjog vagy a magánjog hatálya alá tartozó jogi személyek jogain alapul, akkor az elévülési idő 40 év. Kivételt képeznek azonban azok a szolgáltatások, amelyek csak a jövőben fizetendőek, feltéve, hogy az általános elévülési szabályok alapján rövidebb elévülési idő vonatkozik azokra.

Az elévülést minden jogerős végrehajtási engedély megszakítja, és az az utolsó végrehajtási lépéssel vagy a végrehajtás megszűnésével újrakezdődik.

Bizonyos esetekben átmenetileg korlátozott az újabb végrehajtás iránti kérelem benyújtása vagy a végrehajtási eljárás folytatása:

ha az ingóságokon történő végrehajtás során nem találtak lefoglalható tárgyat, a végrehajtást kérő másik hitelező ingóságokon történő végrehajtás vagy új végrehajtás engedélyezése iránti kérelmének csak az utolsó sikertelen végrehajtási kísérlettelől számított hat hónap elteltével lehet helyt adni, kivéve, ha a korábbi végrehajtási kísérlet biztató volt;

a végrehajtást kérő hitelező az ismeretlen harmadik személy adóssal szemben munkabéren történő végrehajtás iránti kérelmet csak az ingóságokon történő végrehajtás jóváhagyása után nyújthat be, ha az engedélyezés óta egy év eltelt; ez a korlátozás nem érvényesül, ha a végrehajtást kérő hitelező bizonyítja, hogy csak az ingóságokon történő végrehajtás engedélyezése iránti kérelmét követően tudta meg, hogy az adóst lefoglalható munkabér-követelés illeti meg. Az adós csak akkor köteles frissebb vagyonleltárt benyújtani, ha a hitelező bizonyítja, hogy az adós vagyontárgyakat szerzett, vagy ha több mint egy év telt el a vagyonleltár benyújtása óta.

A végrehajtásról szóló törvénykönyv rendelkezik a gyors rendezést biztosító határidőkről is. Így a bírósági végrehajtónak az első végrehajtási intézkedést négy héten belül el kell végeznie, és legkésőbb négy hónapon belül be kell számolnia a hitelezőnek a végrehajtásról vagy az akadályokról. A végrehajtási zálogjog, amelyet az adós ingóságain történő végrehajtás alapján a hitelezőnek biztosítanak, két év elteltével megszűnik, ha az értékesítési eljárást nem folytatták megfelelően.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

This webpage is part of an EU quality network

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.